

радянської системи та оновити норми відповідно до сучасного стану. Варто враховувати Європейську практику і реалізовувати гарантії захисту прав та інтересів людини та приділити увагу питанню дискримінації за статтю.

1. Кодекс законів про працю України / База даних Верховної Ради України «Законодавство України» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>

2. Лукаш С.С Проблеми й прогалини в трудовому законодавстві України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 53. С. 148-151.

3. Матвієнко О. С. Проблема кодифікації трудового законодавства України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2014. С. 272-279.

4. Ярошенко О. Види прогалин у трудовому праві та перспективи реформування законодавства про працю України. *Вісник Академії правових наук України*. С.192-199.

Наливайко Лариса Романівна
проректор, доктор юридичних наук,
професор, Заслужений юрист України

Лапшина Вероніка Ігорівна
студентка юридичного факультету

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

МЕДІАЦІЯ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Судова система кожної держави відіграє важливу роль у врегулюванні суспільних відносин. Ефективність судової системи характеризується можливістю захищати права та свободи людини і громадянина у відповідності з законодавством. Що стосується української судової системи, то протягом усього періоду незалежності держави вона піддається постійним змінам та реформам. Незважаючи на постійне втручання в судову гілку влади з метою її реформування як з боку законодавчої, виконавчої гілок влади так і з боку громадськості, на сьогоднішній день українські суди мають безліч проблем, основними з яких є порушення строків розгляду справ, низький рівень професійності суддів, надмірне завантаження судовими справами тощо. Все це призводить до порушень законодавства, неможливості належно захистити права людини і громадянина, недовіри з боку громадськості до судової гілки влади, різного роду зловживань і, як наслідок, неефективності судової системи в цілому.

Різні аспекти медіації, а також особливості її реалізації в Україні були досліджені у роботах таких науковців, як Н. Л. Бондаренко-Зелінської, С. В. Васильчака, Г. Брука, Г. Зера, А. О. Горової, В. А. Жмудь, В. В. Землянської, Р. Г. Ковалю, Г. І. Єрмоєнко, С. І. Калашникової, Ю. А. Михальського, Н. Н. Леннуара, К. В. Михайлової, Н. П. Осіпової, І. В. Панової, Т. О. Подковенко, Ю. Д. Притики, О. М. Спектр, А. І. Шипилова, В. Ф. Яковлева та ін.

Медіація є однією з найбільш поширених форм вирішення конфліктів або спорів. Удосконалення в Україні медіації на законодавчому рівні є одним з першочергових завдань уряду, адже її покращення сприятиме значному зниженню конфліктного потенціалу суспільства. Тому, кожен поважачий себе юрист повинен володіти знаннями про медіацію та її особливостями.

Щодо походження поняття «медіація», то тут думки науковців розділяються, адже від латинського «mediatio» означає здійснювати посередництво, а від грецького «medos» означає бути нейтральним. Щодо визначення медіації у наукових підручниках, то там зазначають що – це структурована добровільна та конфіденційна процедура позасудового врегулювання спору, в якій медіатор (посередник) допомагає сторонам у розумінні [4, с. 57].

На даному етапі впровадження медіації в Україні відбувається створення спеціалізованого законодавства у сфері медіації. Починаючи з 2010 р. українські медіатори заручилися підтримкою парламентарів та зареєстрували у Верховній Раді України десять законопроектів про медіацію. Однак через нестабільну політичну ситуацію, постійні зміни урядів і парламентські вибори закон досі не прийнято. У листопаді 2016 р. Верховна Рада прийняла у першому читанні проект Закону про медіацію № 3665 [1]. У загальних рисах треба зауважити, що законодавство про медіацію повинно мати насамперед інформаційну функцію, стати каталізатором попиту на ці послуги. Саме у законі про медіацію держава має визначити міру своєї присутності в альтернативних способах вирішенні конфлік-

тів – так, щоб не заважати ініціативі громадян і не допускати зловживань, зокрема при проведенні медіації.

Звертаючи увагу на сферу застосування медіації, то тут в першу чергу слід зазначити, що вона не обмежується жодною галуззю права, тому це може бути примирення правопорушника і потерпілого, налагодження стосунків подружжя та встановлення нормальних позашлюбних відносин та багато інших життєвих ситуацій. Ще однією особливістю медіації, яку слід зазначити, є те, що вона може використовуватися не лише у вирішенні конфліктних ситуацій, а й у відносинах щодо започаткування бізнесу, внутрішньоособистісному конфлікті, тобто коли людина не може визначитися щодо окремих аспектів власного життя [2, с. 7].

Традиційним методом вирішення конфліктів є звернення до суду, але варто зауважити, що велика кількість судових спорів розглядаються роками, а особи у свою чергу витрачають свою енергію та фінанси. Тому, медіація є гарною альтернативою суду, адже вона економить ваш час, фінансові ресурси. Ще одним аспектом на користь медіації є те, що сторони можуть бути залучені у більшій мірі, адже на відміну від суду медіація не містить низку правил та процедур, а теми, що обговорюються обираються виключно сторонами, а не суддею. Не потрібно забувати і про такий аспект як гнучкість, що означає те, що сторони на усіх стадіях переговорів контролюють хід ситуації та можуть обирати зручне та комфортне вирішення спору для обох сторін. Одним із провідних принципів медіації є конфіденційність, на відміну від судового процесу, який є відкритим, медіація надає сторонам право нерозголошення інформації [3, с. 4].

Отже, медіація є практико-орієнтованою міждисциплінарною галуззю, яка тісно пов'язана з багатьма іншими галузями знань, такими як: право, психологія, культурологія, лінгвістика, соціологія. Застосування медіації є одним із найкращих варіантів вирішення конфлікту (спору), адже це діяння надає можливість сторонам знайти таке рішення, яке б задовольняло потреби обох, що практично неможливо досягнути у суді.

1. Про медіацію: проект Закону України № 3665 від 17.12.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57463.

2. Денисова Р.О. Інститут медіації в Україні (національно-історичний аспект). Теорія і практика правознавства. 2018. № 1. С. 1-9.

3. Гайдук А. В. Проблеми законодавчого забезпечення медіа в Україні. *Часопис академії адвокатури України*. 2013. № 19. С. 1-4.

4. Бондаренко-Зелінська Н. Л. До питання про примирення сторін в цивільному процесі. *Актуальні проблеми юридичної науки: Збірник тез міжнародної наукової конференції «Десяті осінні юридичні читання»* (м. Хмельницький, 18-19 листопада): у 4-х частинах. Частина третя. Хмельницький: Видавництво Хмельницького університету управління та права, 2011. С. 32-34.

Киян Володимир Якович
завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ ВИРІШЕННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ КОМІСІЄЮ З ТРУДОВИХ СПОРІВ

Соціально-економічні передумови євointegraційних процесів в Україні обумовлюють прагнення держави до вдосконалення правового регулювання трудових відносин у цілому та захисту трудових прав, зокрема. Особливої важливості вони набувають, коли у процесі трудової діяльності між суб'єктами трудових відносин виникають розбіжності, які згодом можуть перерости у спори.

Актуальність дослідження трудових спорів зумовлена перспективою прийняття Трудового кодексу України [1] (ТК України), а також перегляді існуючих правовідносин та внесенні змін до порядку регулювання трудових спорів на всіх рівнях.

Процес розгляду трудових спорів - це особливий порядок діяльності суб'єктів трудового права із застосування норм матеріального та процесуального права і розв'язання розбіжностей, які виникли між працівником, з одного боку, і роботодавцем - з іншого, а також, у разі необхідності, вжиття захо-